

VÝTVARNÁ VÝCHOVA

Vyučovací jazyk	Slovenský jazyk
Vzdelávacia oblasť	Umenie a kultúra
Stupeň vzdelávania	Primárne vzdelanie ISCED 1 – variant B
Predmet	Výtvarná výchova
Ročník	Siedmy
Časová dotácia	1 hodina týždenne 33 hodín ročne
Miesto realizácie	Trieda, knižnica, jazyková učebňa, školská záhrada

1. Charakteristika učebného predmetu a jeho význam v obsahu vzdelávania

Vo vzdelávaní žiakov s mentálnym postihnutím má nezastupiteľné miesto aj vyučovací predmet výtvarná výchova. Výtvarné aktivity napomáhajú žiakom s mentálnym postihnutím rozvíjať grafomotorické zručnosti, hrubú a jemnú motoriku. Na základe rozvoja jemnej motoriky sa rozvíjajú aj komunikačná schopnosť, expresívna a receptívna zložka reči, a aj nonverbálna forma komunikácie.

Výchovno-vzdelávacie ciele predmetu výtvarná výchova pre žiakov s mentálnym postihnutím vychádzajú zo všeobecne stanovených cieľov výtvarnej výchovy ako vyučovacieho predmetu a zo všeobecne stanovených cieľov vzdelávania žiakov s mentálnym postihnutím

- rozvoj jemnej a hrubej motoriky,
- rozvoj koordinovaného pohybu rúk,
- rozvoj senzomotorickej koordinácie,
- rozvoj laterality
- rozvoj priestorovej orientácie,
- rozvoj koordinácie oko - ruka,
- rozvoj pozornosti,
- rozvoj priestorovej pamäti,
- rozvoj vnímania,
- rozvoj kreativity a improvizácie,
- spoločné výtvarné aktivity pomocou napodobňovania.

Výchovno-vzdelávacie ciele a niektoré aktivity výtvarnej výchovy sa prelínajú s cieľmi a činnosťami iných vyučovacích predmetov, a to najmä s vyučovacími predmetmi slovenský jazyk, hudobná výchova, telesná výchova a pracovné vyučovanie.

2. Ciele predmetu

- Spresňovať, rozvíjať a obohacovať získané zručnosti v základných výtvarných technikách,
- pestovať vkus a zmysel pre farebnosť,
- rozvíjať obrazotvornosť, fantáziu a spontánny prejav žiaka,

- zdokonaľovať schopnosť kresby postavy a uplatňovať ju v kompozícii tematických prác,
- rozvíjať predstavivosť a tvorivosť pri výtvarnom vyjadrení figúr zo známych rozprávok.

3. Obsah učebného predmetu

I. Kresba - 14 hodín

(drievko, perko – tuš, voskový pastel, ceruza, krieda, rudka, suchý pastel, fixka)

Čo sa mi páči, čo mám rád, čo rád kreslím (zmenšovanie alebo zväčšovanie zvoleného tvaru). Výtvarné vyjadrenie ľudskej postavy. Pokus o odlíšenie mužskej, ženskej a detskej postavy. Zobrazenie ľudských a zvieracích figúr zo známej rozprávky, dotváranie pozadia - koláž, kombinácia techník.

II. Maľba - 14 hodín

(akvarelové farby, tempery, štetec, drievko, suchý a mastný pastel)

Zachytenie reality, proporcionalita jednotlivých častí k celku (napr. zobrazenie dopravných prostriedkov, domov a iné). Využívanie kontrastu studených a teplých farieb pri zobrazení prírodnín a predmetov dennej potreby. Dotváranie pozadia mozaiky alebo koláže maľbou (napr. ryba, slnečnica a iné).

III. Modelovanie - 5 hodín

(hlina, plastelína, modurit, cesto)

Priestorové geometrické tvary rôznych veľkostí (guľa, valec, kocka). Vyťahovaním modelovacieho materiálu tvarovanie zvieracích a ľudských figúr. Tvarovanie jednoduchých nádob (tanierov, misiek) z gule jej stláčaním dlaňou a vytláčaním prstami.

4. Metódy a formy práce

V procese vyučovania výtvarnej výchovy neustále berieme do úvahy stupeň postihnutia žiaka s prihliadnutím na jeho individuálne možnosti a schopnosti. Pri téme „Čo sa mi páči, čo mám rád, čo rád kreslím“ ako námet poslúžia hračky, zvieratká, ľudia, domy, kvety, stromy, autá. Žiak si vyberie jeden námet a ten nakreslí ako najmenší. Potom zväčšuje tento námet ešte 2 krát (malý – väčší – najväčší). Alebo uplatňujeme obrátený postup (veľký – menší – najmenší). Ľudskú postavu môžeme tvoriť technikou koláže strihaním, vytrhávaním a nalepovaním, alebo kreslením a maľovaním využívajúc celú plochu papiera. Pri maľbe suchým pastelom je vhodné používať papiere s drsnejším povrchom.

5. Prierezové témy

Prierezová téma	Tematický celok	Téma
Osobnostný a sociálny rozvoj	Kresba	Zo života detí - Kreslenie predmetov vychádzajúcich z kruhu (lopta)
		Utierka - Kreslenie predmetov vychádzajúcich zo štvorca
		Zariadenie domu - Kreslenie predmetov vychádzajúcich zo štvorca
		Na pieskovisku - Kreslenie predmetov vychádzajúcich z kruhu
	Maľba	Rozprávkový domček - koláž
	Modelovanie	Stromy bez listov - tvarovanie pomocou špachtle, drierka
Ochrana života a zdravia	Kresba	Veselé zvieratko - Schematické kreslenie zvierat
		Kreslenie snehuliaka - Kreslenie predmetov vychádzajúcich z kruhu
	Maľba	Kontrast tmavej krajiny - výrazový prostriedok na vystihnúť náladu
		Veľkonočná šibačka - rozvíjať zmysel pre rytmus
Environmentálna výchova	Kresba	Detská hračka - Pokusy o kresbové a farebné vyjadrovanie tvarovo aj farebne výrazných predmetov
		Kontrast svetlej krajiny - výrazový prostriedok na vystihnúť náladu
	Maľba	Váza s kyticou - zvitok papiera
		Slnčné lúče - Hra s náhodou
		Modelovanie
Regionálna výchova a ľudová kultúra	Kresba	Strom na jeseň - Koláž – kombinovanie s inými technikami (dokresľovanie pastelkami)
		Skriňa - Kreslenie predmetov vychádzajúcich z obdĺžnika
		Nádobky s ovocím - Kresby vychádzajúce z farebných škvŕn, z čiar
	Maľba	Jar sa prebúdzá - Hra s náhodou
		Moja mama - portrét
	Modelovanie	Valentínske srdiečko - Modelovanie jednoduchej skutočnosti a vyjadrovanie predstáv na základe fantázie
Mediálna výchova	Maľba	Obloha - zapúšťanie do mokrého podkladu
		Ilustrácia rozprávky - pokrčený papier
		Kraslice - mozaika
	Kresba	Masky na karneval - Koláž – kombinovanie s inými technikami - nalepovanie obrázkov
		Modelovanie

		materiálom
Multikultúrna výchova	Maľba	Krajina - Rozpíjanie
		Rozprávkové leporelo - dekoratívnych kompozíciách môžeme využiť rôzne vystrihovačky
		Záhrada - tvorivé radenie prvkov
	Kresba	Lastúra slimáka - Kresby vychádzajúce z farebných škvŕn, z vlnoviek
		Televízor - Kreslenie predmetov vychádzajúcich z obdĺžnika
		Moja rodina - Kresba ľudskej postavy

6. Učebné zdroje

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje:

- odborné publikácie k daným témam
- encyklopédie
- webové stránky
- edukačné DVD vyučovania výtvarnej výchovy
- materiálno-technické a didaktické prostriedky
- pomôcky k jednotlivým vyučovacím jednotkám

7. Hodnotenie predmetu

Na hodnotenie predmetu vychádzame z Metodických pokynov č. 19/2015 na hodnotenie žiakov špeciálnej školy. Pri hodnotení pristupujeme ku každému žiakovi individuálne. Nepochybujeme výsledky detí medzi sebou, ale hodnotíme každého podľa jeho možností a schopností. Snaha každého učiteľa 7. ročníka je pozitívne hodnotiť. V danom predmete sú žiaci priebežne klasifikovaní. Žiakov postupne vedieme, aby sa vedeli ohodnotiť sami, ale aj svojho spolužiaka. Na konci každého klasifikačného obdobia sú žiaci na vysvedčení hodnotení slovné.